

ŞİLİ ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	18

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	ŞİLİ
Yüzölçümü	756.096 km ²
Nüfusu	20,09 milyon (2024)
Başkenti	Santiago
Eyaletler	Aisen del General Carlos Ibanez del Campo, Antofagasta, Araucania, Arica y Parinacota, Atacama, Biobio, Coquimbo, Libertador General Bernardo O'Higgins, Los Lagos, Los Rios, Magallanes y de la Antartica Chilena, Maule, Region Metropolitana (Santiago), Tarapaca ve Valparaiso
Devlet Başkanı	Gabriel Boric
Yönetimi	Başkanlık tip Cumhuriyet
Dili	İspanyolca
Dini	Roma Katolikleri %89, Protestanlar %11, Museviler ve diğer
Para Birimi	Şili Pezосу (CLP)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, BIS, CAN (associate), CD, CELAC, FAO, G-15, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LAES, LAIA, Mercosur (associate), MIGA, MINUSTAH, NAM, OAS, OECD (enhanced engagement), OPANAL, OPCW, Pacific Alliance, PCA, SICA (observer), UN, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNHCR, UNIDO, Union Latina, UNMOGIP, UNTSO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO

Coğrafi Konum

İsmi Aymara dilinde "dünyanın bitimi" anlamına gelen "chilli" kelimesinden gelen Şili, Güney Amerika'nın güneybatı kıyısında yer almakta olup, Atlantik ve Pasifik Okyanusları arasında stratejik bir konuma sahiptir. Arjantin ile 5.308 km, Bolivya ile 860 km ve Peru ile 171 km sınıra sahip olan ve 6.435 km kıyı uzunluğu olan Şili, kıyılarda çok yüksek olmayan dağların, orta kesimlerde verimli vadilerin, kuzeyde Atacama Çölü'nün, doğuda ise And Dağları'nın çevrelediği bir topografik yapıya sahiptir. www.mapas.mop.cl adresinden Şili ile ilgili haritalara ulaşmak mümkündür.

Siyasi ve İdari Yapı

16. yüzyılda İspanya'nın Şili'yi işgalinden önce Kuzey Şili İnkalar'ın, Orta ve Güney Şili ise Mapuçeler'in idaresi altında olup, 1810 yılında İspanya'ya karşı bağımsızlığını ilan etmesine rağmen kalıcı başarıya 1818 yılında ulaşmıştır. Pasifik Savaşı'nda (1879–1883) Peru ve Bolivya'yı yenerek kuzeydeki bölgeleri elde eden Şili'de Salvador Allende'nin başkanlığındaki hükümet 1973 yılında Augusto Pinochet'nin askeri diktatörlük rejimi ile devrilmiştir. 1990 yılında serbest başkanlık seçimi sistemine geçilene kadar ülke Pinochet tarafından idare

edilmiştir. 11 Mart 1981’de ilk Anayasa yürürlüğe girmiştir. Şili Anayasası İspanya, Fransa ve Avusturya anayasalarından esinlenerek hazırlanmıştır.

Şili’de Devlet Başkanı aynı zamanda Başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir yapılan başkanlık seçimleri ile seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. İlk turu 21 Kasım 2021 tarihinde yapılan Şili Devlet Başkanlığı seçimlerinde hiç bir adayın ilk turda en az %50 oy oranını yakalayamaması üzerine en fazla oyu alan iki adayın yarıştığı 19 Aralık 2021 tarihli ikinci tur seçim sonuçlarına göre, demokratik sosyalizm ideolojisini benimseyen ve aralarında Komünist Partinin de bulunduğu sol “Apruebo Dignidad” ittifakının adayı Gabriel Boric oyların %55.8’ini alarak Devlet Başkanı seçilmiştir. Boric, görevini resmi olarak 11 Mart 2022 tarihinde devralmıştır.

Şili 16 bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgeler Kuzeyden Güneye doğru sırasıyla, Región de Arica y Parinacota; Región de Tarapacá; Región de Antofagasta; Región de Atacama; Región de Coquimbo; Región de Valparaíso; Región Metropolitana de Santiago; Región del Libertador General Bernardo O’Higgins; Región del Maule; Región del Ñuble; Región del Biobío; Región de La Araucanía; Región de Los Ríos; Región de Los Lagos; Región de Aysén del General Carlos Ibáñez del Campo ve Región de Magallanes y la Antártica Chilena olarak adlandırılmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

2024 yılı IMF tahminlerine göre yaklaşık 20,09 milyon nüfusa sahip olan Şili’de nüfusun 2023-2050 uzun vadeli tahmin döneminde %0,19 gibi mütevazı bir oranda artması beklenmektedir. (EIU) Yaşlanan nüfus ve düşen doğum oranı nedeniyle 2023-50 yılları arasında işgücü nüfusun azalmasına neden olacağı tahmin edilmektedir.

Ülkedeki okur-yazarlık oranı %97 olup, Şili eğitim standartlarının diğer Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslanınca daha iyi durumda olduğu görülmektedir. Nüfusun %10.8’i yoksulluk sınırının altında yaşamakta olup, gelir dağılımı adaletsizdir.

Şili nüfusunun %88’i kentlidir ve toplam nüfusun %40’ı başkent Santiago ve çevresinde yaşamaktadır. Kuzeyde ve güneyde tarımın yapılabildiği And Dağları’nın arasında kalan ovalarda ve Santiago’nun 100 km batısındaki liman şehri Valparaiso’da yerleşim yoğun iken; ülkenin kuzey ve güney uç noktalarına gidildikçe elverişsiz iklim koşulları sebebiyle nüfus yoğunluğu azalmaktadır.

Şili’de etnik çeşitlilik diğer Latin Amerika ülkelerine kıyasla daha azdır. Batı Avrupa ülkelerinden gelen göçmen nüfus, çoğunluğu oluşturmaktadır. Ülkeye özellikle 19. yüzyılda çok sayıda İngiliz, İrlandalı, Alman, Hırvat, Filistinli ve İtalyan yerleşmiştir.

Doğal Kaynaklar

Şili’nin başlıca doğal kaynakları; bakır, iyot, kereste, demir cevheri, nitrat, değerli metaller ve molibdendir. Yaban mersini, sofralık üzüm, erik, kiraz, kurutulmuş elma, midye, alabalık ve somonda dünyanın lider üreticisi ve ihracatçılarından olan Şili, güney yarım kürenin en büyük meyve, sert kabuklu meyve, salça ve dondurulmuş üzüm meyve ihracatçısıdır. Yine, balık unu, ceviz, kuru üzüm ve dondurulmuş hindi eti ve dondurulmuş istavrit ülkenin tarım ve

hayvancılık alanında öne çıkan başlıca ihraç ürünleri arasında yer almaktadır. Ülkedeki tarımsal üretim zenginliği nedeniyle, gelişmiş bir gıda işleme sanayiine de sahip olan Şili’de imalat sanayii bakır, madencilik, gıda işleme, kimyevi ürünler, ormancılık ürünleri ve su ürünleri ile sınırlıdır.

Ülke özellikle turizm açısından önemli doğal güzelliklere sahiptir. And dağları sayesinde Şili’nin büyük bir hidroelektrik enerji potansiyeli bulunmaktadır. Kıyıları boyunca ülkenin zengin balıkçılık kaynakları mevcuttur. Kuzeydeki kurak araziler maden yatakları ile bezenmiştir.

Şili’nin doğal kaynaklarının dağılımı şöyledir:

Kuzey Bölgesi: Bakır, demir cevheri, nitrat, altın, lityum, molibden, deniz ürünleri.

Orta Bölgesi: Tarım, meyve, ormanlar, hidroelektrik enerjisi, kömür, deniz ürünleri.

Güney Bölgesi: Orman, petrol, doğal gaz, kömür, hayvancılık ve deniz ürünleri.

Şiddetli depremlerin, volkanik faaliyetlerin ve tsunamilerin sıkça görüldüğü Şili’nin başlıca çevre sorunları ormanlık arazilerin tahribi, özellikle Santiago ve çevresinde endüstriyel faaliyetlerin ve taşıt emisyonlarının sebep olduğu hava kirliliği ve su arıtma sistemlerinin yetersizliği nedeniyle Maipo, Aconcagua ve Bio Bio nehirlerinde oluşan su kirliliğidir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	302,16	335,66	333,76	374,75	391,39	408,88	426,97	445,15
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,1	0,2	2	2,5	2,4	2,3	2,3	2,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	15 239	16 816	16 616	18 546	19 258	20 010	20 787	21 567
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	11,6	7,6	3,2	3	3	3	3	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-8,7	-3,5	-3,9	-3,7	-3,6	-3,4	-3,2	-3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	7,9	8,8	8,7	8,1	7,5	7,5	7,5	7,5
Nüfus (milyon)	19,83	19,96	20,09	20,21	20,32	20,43	20,54	20,64
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	37,8	39,4	40,5	40,8	41,3	41,6	41,7	41,5

*Tahmini veriler

Kaynak: IMF

Siyasi istikrar, ticaret serbestisi, kişi başı gelir, yaşam standardı, basın özgürlüğü, şeffaflık ve rekabetçilik açısından Latin Amerika’nın önde gelen ekonomilerinden olan Şili’nin finans sistemi de oldukça gelişmiştir. Şili, Latin Amerika’da kredi notunu 25 yıldır A’da tutmayı başarabilen tek ülkedir.

Şili ithal ikameci ekonomi politikalarını 1970'lerin ortasında, diğer Latin Amerika ülkelerinden yaklaşık on yıl önce terk etmiş ve liberal ekonominin uygulanması doğrultusunda önemli adımlar atmıştır. Bu durum, üretim artışını ve rekabeti beraberinde getirmiş, madencilik ve balıkçılık başta olmak üzere geleneksel ihracat endüstrilerinde büyüme kaydedilmiştir. Aynı zamanda, selüloz, meyve, somon, ağaç ürünleri, şarapçılık ve metanol gibi yeni sektörlerde, hava ve gemi taşımacılığı ve turizm gibi hizmet sektörlerinde gelişme sağlanmıştır.

İhracat gelirlerinin %40'ını madencilikten, milli gelirin ise üçte birini bakırdan elde eden Şili'nin en büyük madencilik şirketi olan Codelco, tek başına dünya bakır üretiminin %10'unu gerçekleştirmektedir. GSYİH'nin %12'sini oluşturan ve ülkedeki işgücünün %12'sine istihdam sağlayan imalat sanayinde 2009 krizinde meydana gelen gerilemede sektörün küçük ve orta ölçekli şirketlerden oluşması etkili olmuş, hükümet tarafından bu üreticilere vergi kolaylıkları tanınmıştır. Kriz nedeniyle ülkenin en önemli sektörlerinden olan işlenmiş meyve-sebze ve şarap ihracatı da gerilemiştir. Hayvancılık ve balıkçılık sektörlerinin gelişmiş olduğu Şili'de işgücünün %10'u tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Ülkede petrol üretimi 20 yıldır azalmakta olup, doğal gaz üretimi de tüketimi karşılayacak düzeyde değildir.

Ekonomik faaliyetler özellikle ülkenin orta kısmında yoğunlaşmıştır. Ülke nüfusunun %40'ını barındıran Santiago, GSYİH'nin %47'sini üretmektedir. Valparaiso bölgesindeki nüfus toplam nüfusun %10'unu oluşturmaktadır. Kuzeyde madencilik sektörünün gelişimi; güneyde somon yetiştiriciliği, turizm ve metanol üretimi, ekonomik faaliyetlerin ülke geneline yayılmasını sağlamıştır.

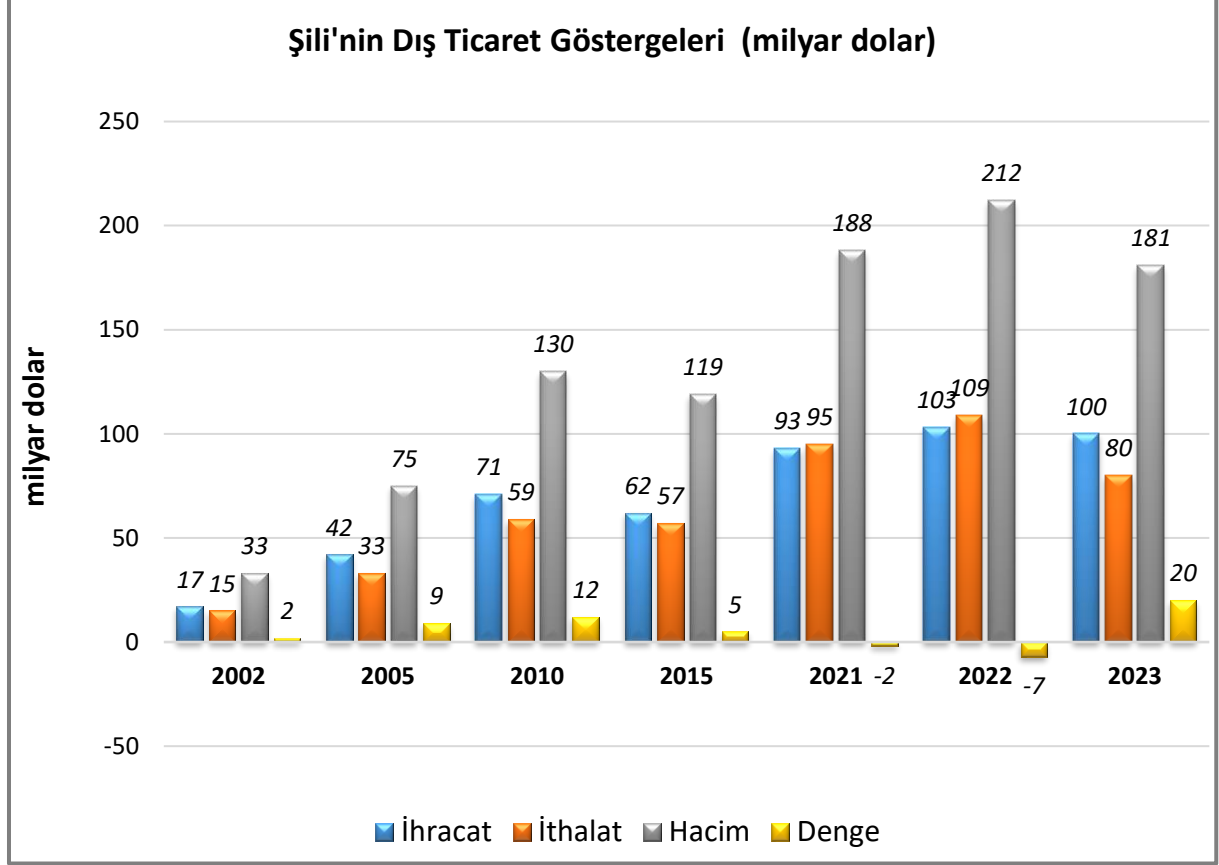
Latin Amerika'da, serbest piyasa ekonomisi modelini benimsemiş, ekonomik ve siyasi istikrara sahip yapıyla ön plana çıkan Şili, sahip olduğu doğal kaynak zenginliği, kişi başına gelirin görece olarak yüksekliği, düşük dış borç/Gayri Safi Yurt İçi Hasıla Oranı ile Latin Amerika'nın en müreffeh ülkelerinden biri olmaya devam etmektedir.

Başlıca ticaret partnerleri ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları neticesinde ticaret daha da liberal hale gelmiş ve doğrudan yabancı sermaye girişi hızla artmıştır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Şili ekonomisi büyük ölçüde dış ticarete dayalı bir yapı arz etmektedir. Halihazırda, dünyanın en çok Serbest Ticaret Anlaşmasına sahip olan Şili, dünya ticaretine, farklı kapsam ve özellikteki ikili ve çoklu tercihli ticaret düzenlemeleri yoluyla entegre olmuştur. Dünya üzerinde 4.3 Milyarlık tüketiciye erişim imkanı sunan bir ticari üs niteliğindedir. Dünya gayri safi hasılasının %86.3'ünü, dünya nüfusunun %63'ünü temsil eden 64 ülke ile 26 Serbest Ticaret Anlaşması yürürlükte olan Şili, dış ticaretinin %60'ını temsil eden Serbest Ticaret anlaşmalarının yeniden müzakere edilmesi yönündeki çalışmalarını 2017 yılından itibaren hızlandırmıştır.

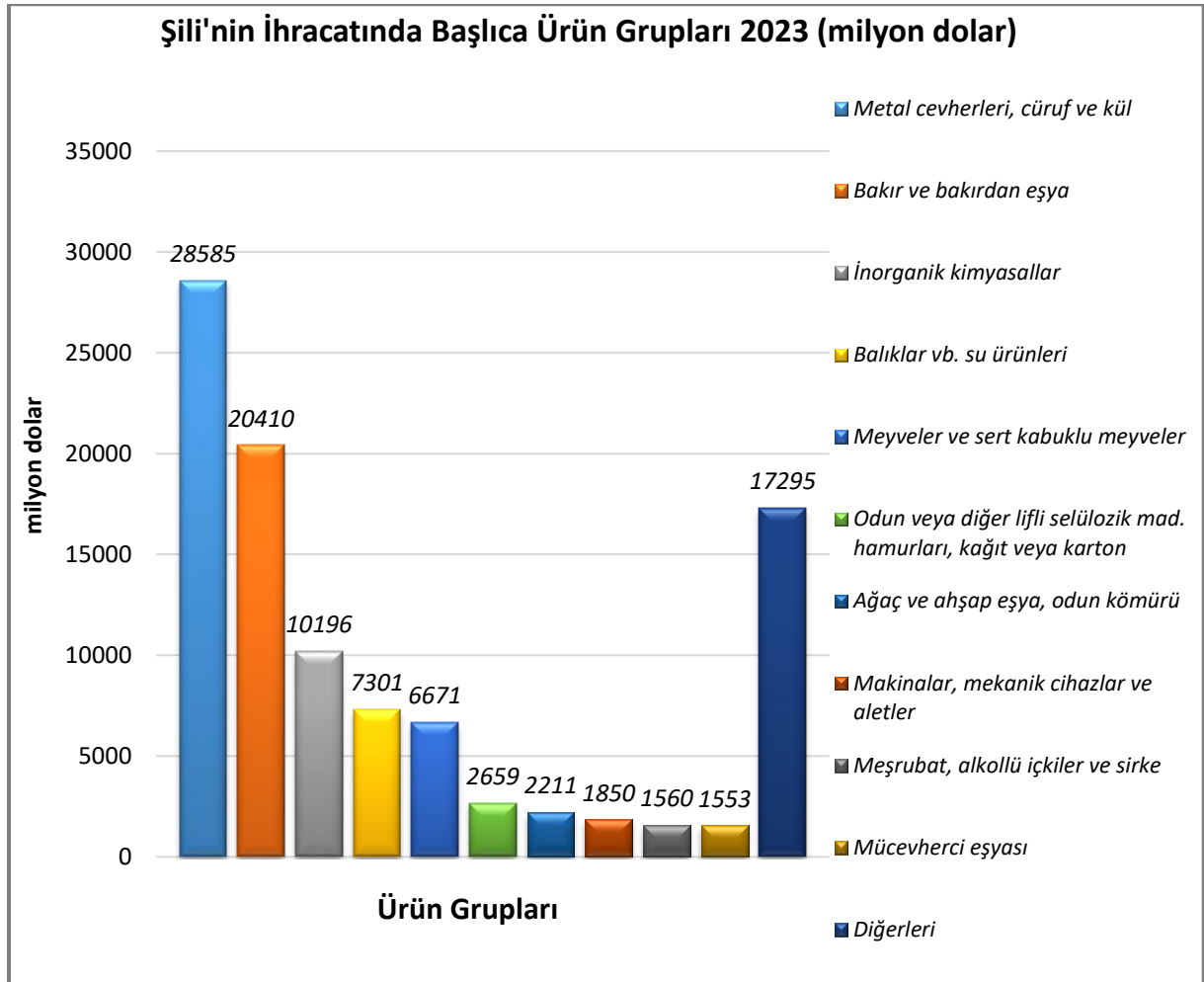
Küresel ekonomik krizin olumsuz etkilerine rağmen yıllardır dış ticaret fazlası veren Şili'nin 2012 ve 2013 yıllarında dış ticareti açık vermiş, ancak 2014 yılında yeniden toparlanma gerçekleşmiştir. Ülkenin 2020 yılında ki dış ticaret hacmi pandemi nedeniyle 131 milyar dolara gerilemiştir. 2020 yılında Şili'nin ihracatı 70 milyara dolar, ithalatı da 61 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında Şili'nin dış ticaret hacmi % 13 artarak 212 milyar dolar olmuş, 2023 yılında ise %15 azalarak 181 milyar dolara gerilemiştir.

Ülkenin dünyaya ihracatında en önemli ürün grupları sırasıyla metal cevherleri, bakır ve bakırdan eşya, su ürünleri, meyveler, kağıt ürünleri, ahşap eşya, kimyasal ürünler, alkolsüz içeceklerdir.

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürün grupları sırasıyla makine ve aksamı, mineral yakıtlar, elektrikli makinalar, motorlu kara taşıtları, plastik mamulleri, eczacılık ürünleri, et ürünleri, demir çelik ve demir çelikten eşya, medikal cihazlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

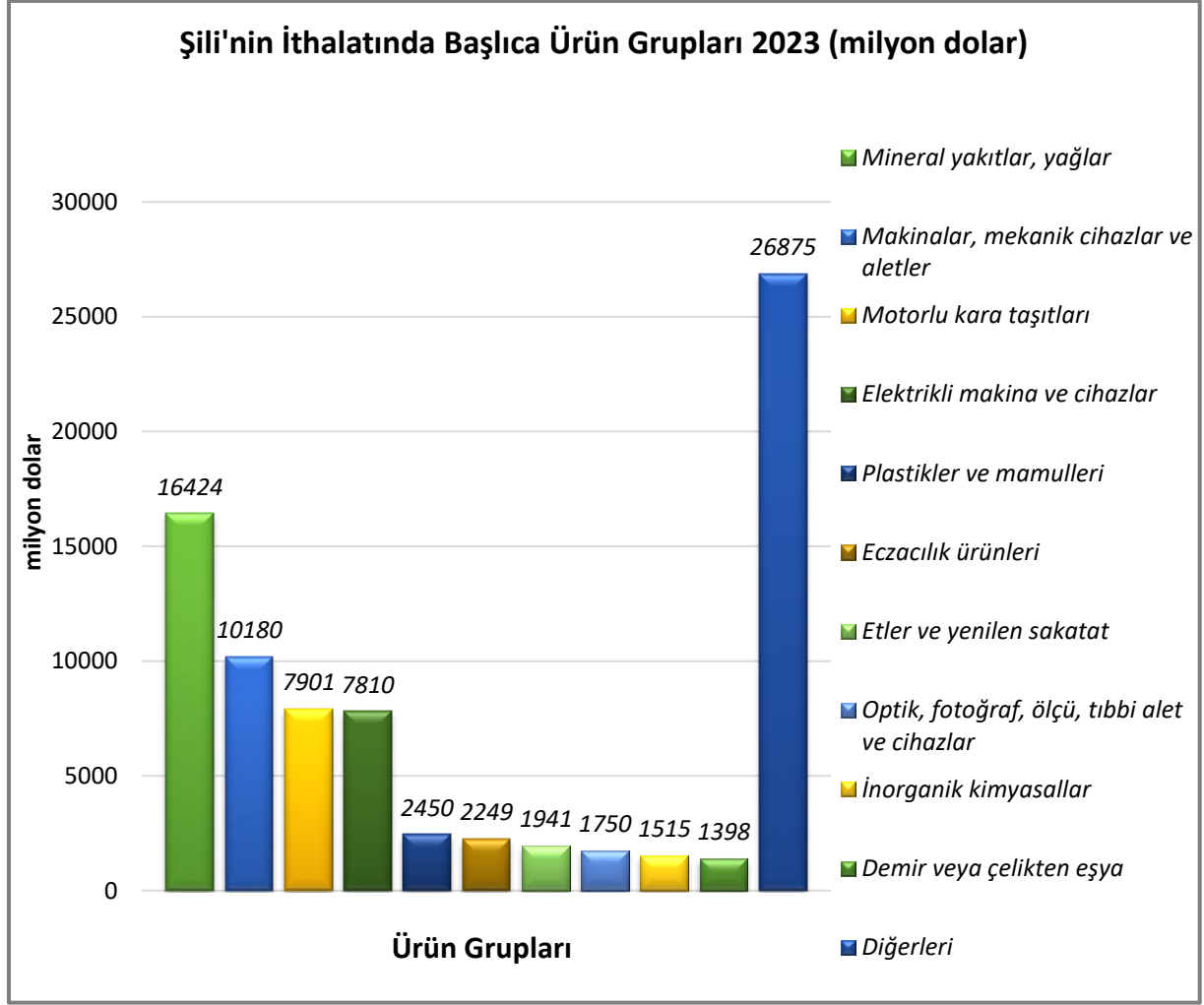
İhracat

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

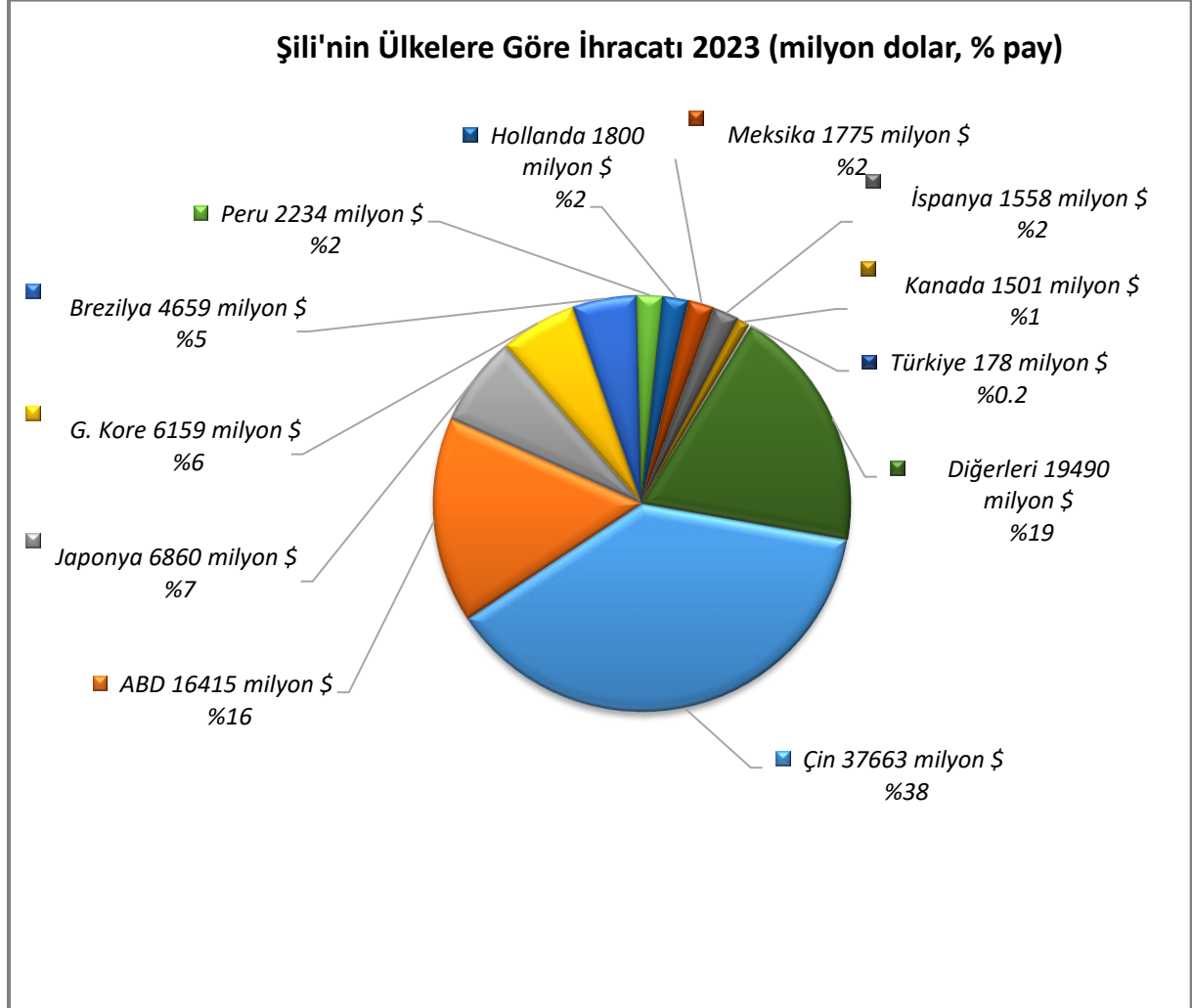

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

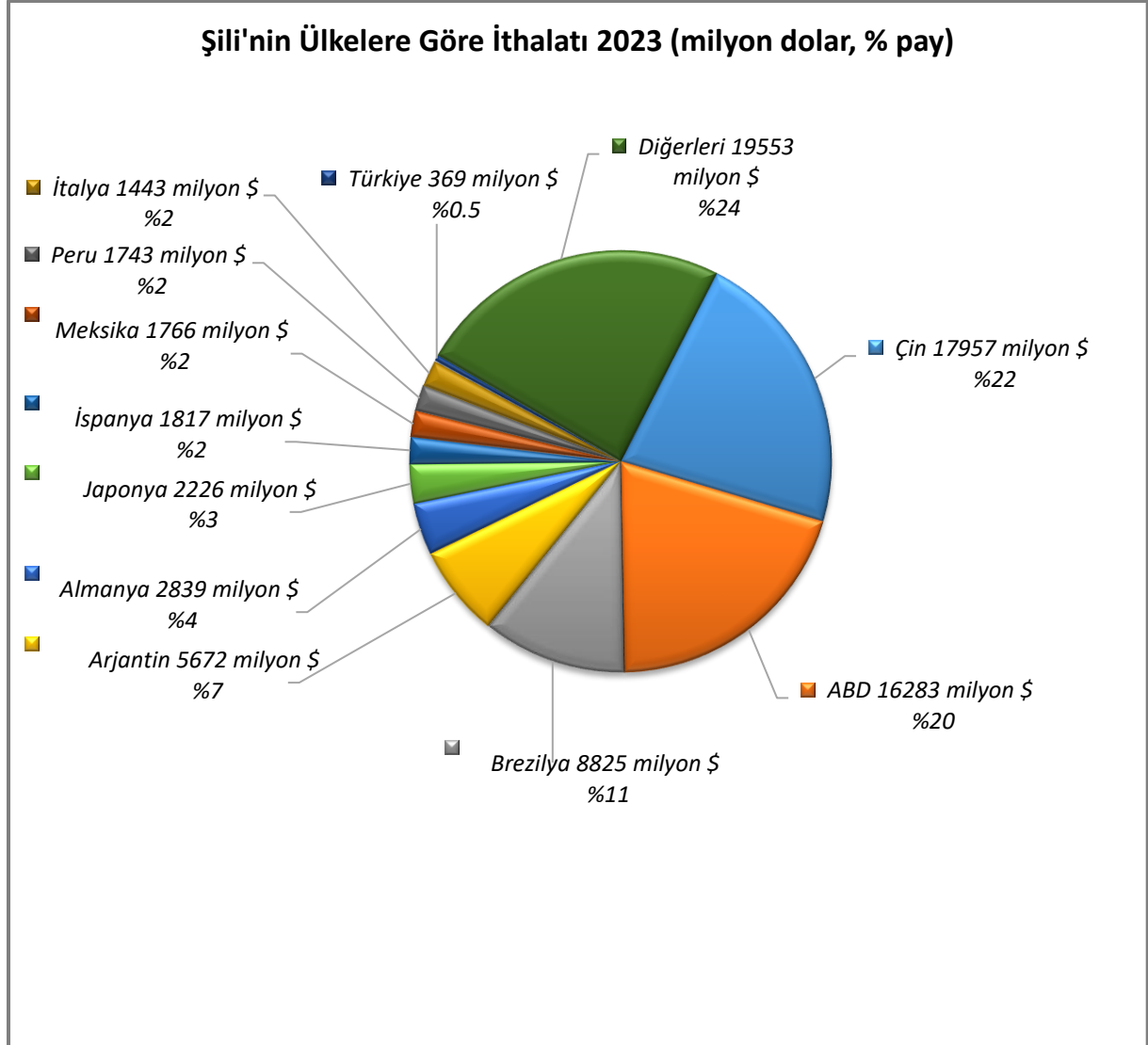
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Latin Amerika'nın en dışa açık ve istikrarlı ekonomilerinden biri olan Şili, yaklaşık 17,5 milyonluk nüfusu ile görece olarak küçük bir pazar görünümünde olmasına rağmen, ülkenin son yıllarda yürüttüğü dışa açılım politikalarının etkisiyle pazarda rekabet oldukça yoğundur. Şeffaf ve etkin bir devlet mekanizmasına ve yaygın dış ticaret kültürüne sahip bulunan Şili, iş yapma kolaylığı bakımından da bölge ülkeleri arasında öne çıkmaktadır.

Siyasi ve ekonomik açıdan bölgenin en istikrarlı ülkelerinden olan Şili'de yerli ve yabancı yatırımcılar arasında ayrımcılık yapılmamakta, yatırımcılara güvenilir bir yatırım ortamı sunulmaktadır. Bu durum yabancı sermayeyi oldukça artırmış olup, küresel krizlere rağmen ülkeye yabancı sermaye girişi hız kesmemiştir. Son yıllarda artan DYY girişleri, Şili'nin ekonomik büyümesinde ve gelişmesinde önemli rol oynamış; rekabetçilik, teknolojik gelişim ve bilgi birikimi de sağlamıştır.

- 2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında Şili 42. sıradadır. (İsviçre 1. Türkiye 48.) (UN-2024)
- 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Şili, dünyada 176 ülke arasında 22. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 104.) (The Heritage Foundation-2024)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Şili 33. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 61.) (World Economic Forum-2024)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Şili, dünyada 190 ülke arasında 59. sıradadır. (Yeni Zelanda 1. Türkiye 34.) (Dünya Bankası-2024)

Şeffaf ve etkin bir devlet mekanizmasına ve yaygın dış ticaret kültürüne sahip bulunan Şili GSYİH'sinin %4,6'sının oluşturduğu tahmin edilen doğrudan yabancı yatırımlar, ülkenin ekonomik gelişiminde önemli bir role sahiptir. Şili'nin birden fazla bölgesine yönelen yatırımlar çoğunlukla enerji, telekomünikasyon ve finans sektörlerindeki projelerden oluşmaktadır.

Detaylı bilgi ve istatistikler Şili Yabancı Yatırım Komitesi'nin İngilizce web sitesinde (www.ciechile.gob.cl) mevcuttur.

Şili, 2022 yılında 20 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 19. sıradadır. [ABD 285 milyar dolar ile 1. Türkiye 13 milyar dolar ile 27. (UNCTAD-2024)]
2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 44 milyar dolar olan Şili,

2022 yılında 256 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 24. sıradadır. [ABD 10 trilyon dolar ile 1. Türkiye 165 milyar dolar ile 36. (UNCTAD-2024)]

Serbest Bölgeler

Şili'de biri kuzey limanındaki Iquique (Bölge I) ve diğeri bir güney şehri olan Punta Arenas (Bölge XII) olmak üzere iki adet serbest bölge bulunmaktadır. Bu bölgelerde kurulu olan imalat şirketleri kurumlar vergisinden, KDV ve gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır. Reeksport edilecek mallar vergiden muaf olmakla beraber, Şili piyasasında satılacak ürünler %19

oranında KDV'ye ve bölgeden çıkarılırken ithalat vergisine tabidir (yakın bölgelere yapılacak satışlar üzerinden CIF değerinin %0,8'i oranında alınan düşük vergiler hariç olmak üzere). Aynı istisnai hükümler Arica'da (Bölge XV) bulunan ve 2007 yılında kurulan Chacalluta ve Las Americas Sanayi Parklarındaki imalatçılar için de geçerlidir. Madencilik, balıkçılık ve finansal hizmetler gibi sektörlerde serbest bölge ayrıcalıkları uygulanmamaktadır. Serbest bölgelerde kurulu yönetim şirketleri gümrük tarifesi, KDV ve diğer ithalat vergileri, Gelir Vergisi Kanunu'nda gösterilen ilk kategori gelir vergisinden ve serbest bölgedeki faaliyetlerinde kullandıkları mal ve hizmetler üzerinden alınan KDV'den muaftırlar.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

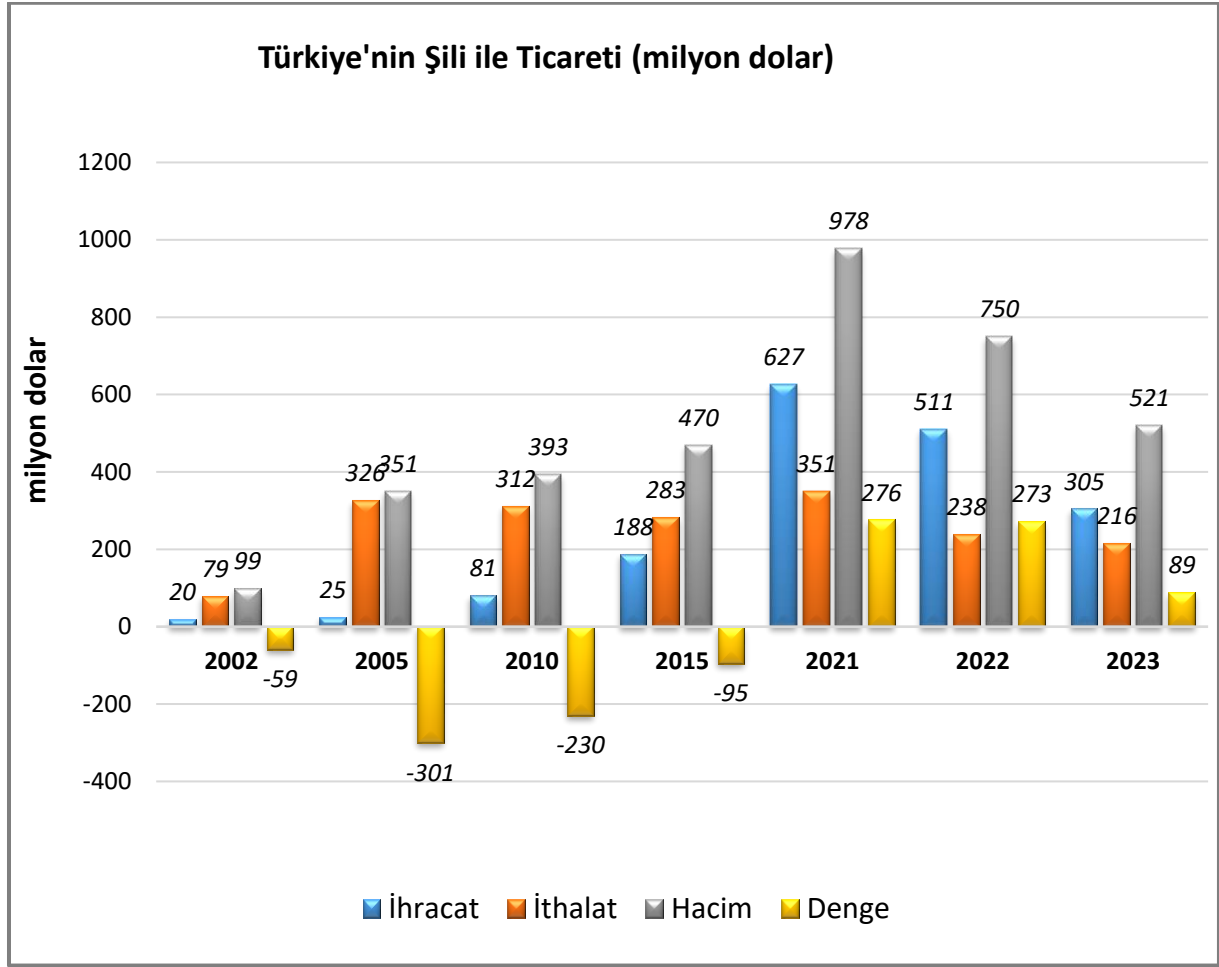
Genel Durum

Türkiye ile Şili, birbirinden çok uzak coğrafyalarda yer almasına rağmen, iki ülke halkı arasında özel bir sempati vardır. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni ilk tanıyan Latin Amerika ülkesi Şili olmuştur. Bu davranış Türkiye'de, Şili ulusunun milli bağımsızlığa ve ülkeler arasındaki dostluğa verdiği değerin somut bir ifadesi olarak kabul edilmiş ve her iki ülke arasında 1926 yılında imzalanan Dostluk Anlaşması ile ikili ilişkilerin sağlam temelleri oluşturulmuştur. İki ülke arasındaki ticari ilişkiler ise 1970'li yıllarda başlamıştır.

Coğrafi uzaklık, doğrudan uçak seferlerinin olmaması gibi işadamlarının karşılıklı ziyaretlerini kısıtlayan etmenlere rağmen, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerde ve temaslarda artış trendi yakalanmış ve karşılıklı olarak firmaların pazara ilgisinde olumlu yönde gelişmeler olmuştur.

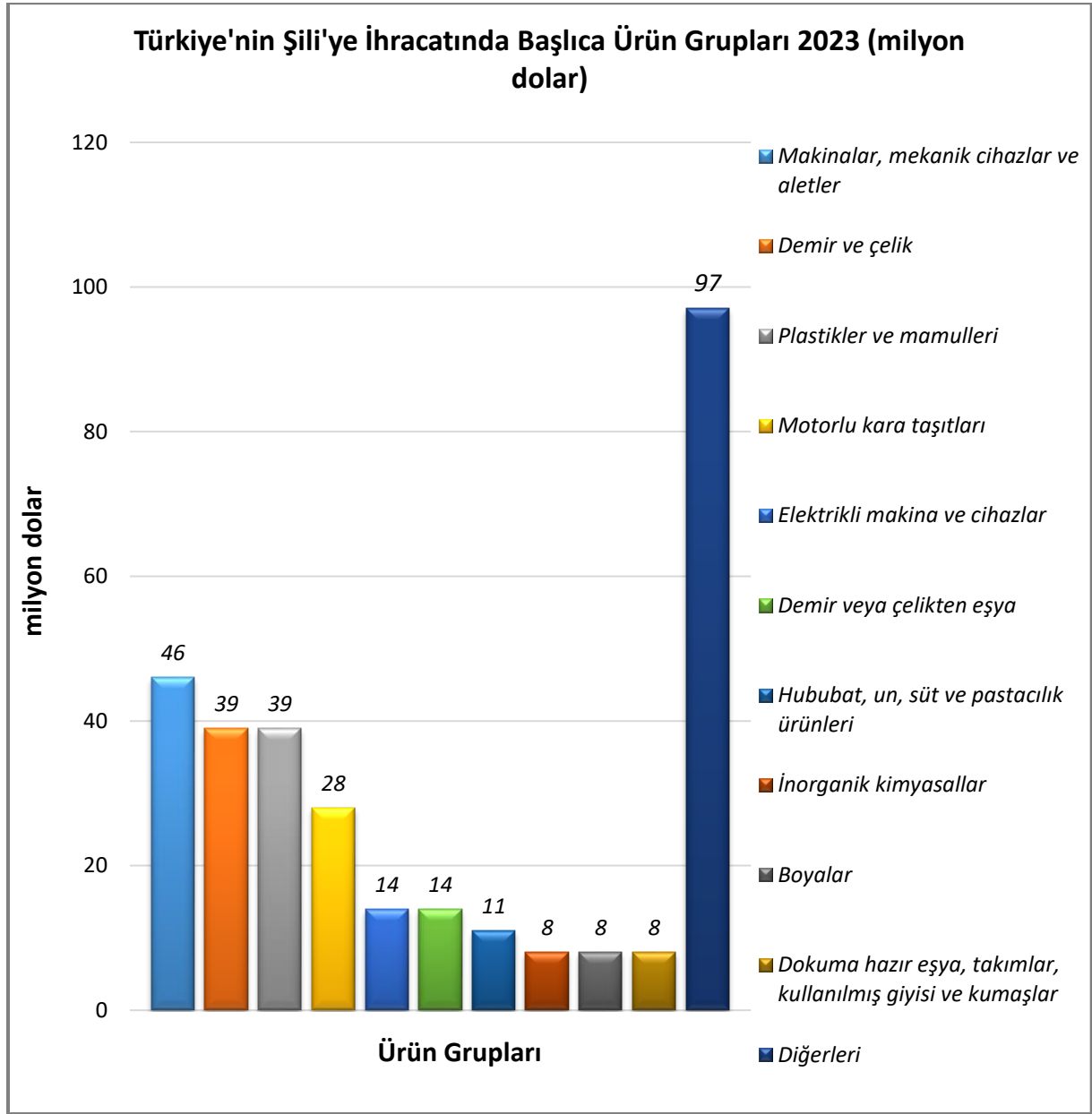
Türkiye ile Şili arasındaki ticaret yıllar itibarıyla incelendiğinde, söz konusu ülkeye gerçekleştirilen ihracatın 2009-13 yılları arasında düzenli olarak arttığı, iki ülke arasındaki ticaret hacmi 2015 yılı itibarıyla 470 milyon dolar olup, ülkemiz aleyhindeki dış ticaret açığının aynı yıl %42,6 düşüşle yaklaşık 95 milyon dolar düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. 2016 yılında ise ticaret hacmimizdeki %4 oranında gerileme ithalatımızdaki % 18 dolaylarındaki düşüşten kaynaklanmıştır. Aynı dönemde ihracatımız %16 oranında artmıştır. 2018 yılı verilerine göre, ise, 2018 yılı sonu itibarıyla Şili'ye ihracatımız 386 milyon ABD doları, Şili'den ithalatımız ise 371 milyon ABD doları düzeyine erişmiş olup iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre, %45.3 artarak 757 milyon dolara yükselmiştir. İhracatta, bir önceki yıla göre artış %51.7 olup ülkemiz, iki ülke arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının yürürlüğe girdiği tarihten bu yana, ilk defa Şili ile ikili ticarete dış ticaret fazlası verir hale gelmiştir. (DIRECON verilerine göre, iki ülke arasında 2017 yılında 520 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşmiş bulunan dış ticaret hacmi 2018 yılında 757 milyon dolara yükselmiş, 2018 yılında Türkiye, Şili'nin en büyük 18. ticaret partneri olmuştur. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi, Şili'nin Panama, Malezya, Avustralya ve P4 ülkeleri ile olan ticaret hacminin önünde yer almaktadır. 2022 yılında Türkiye ile Şili arasında 750 milyon dolar olan dış ticaret hacmi, 2023 yılında %30 azalarak 521 milyon dolar olmuştur.

Türkiye-Şili Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

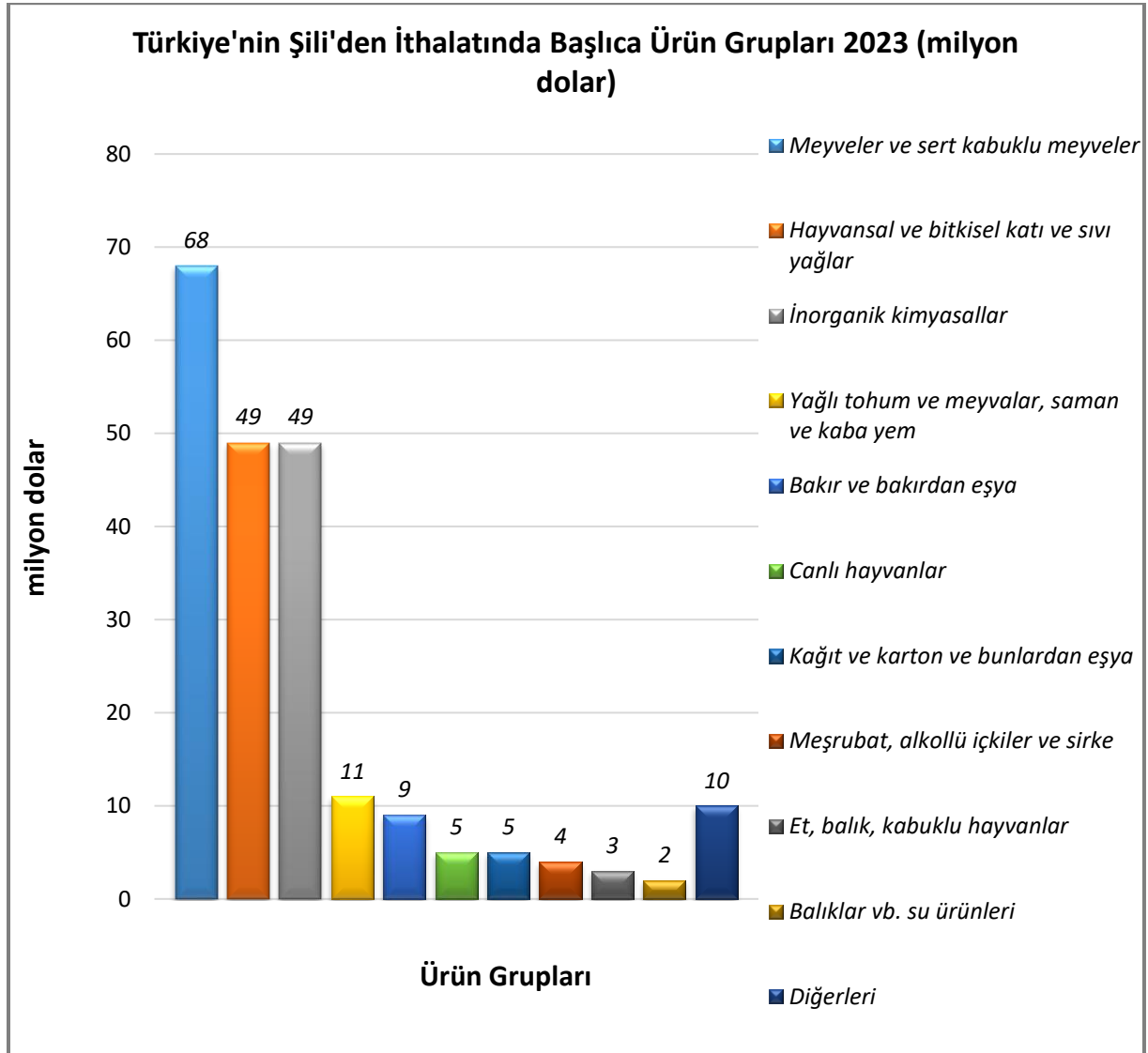
Türkiye'nin Şili'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Şili'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Şili'nin İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			92 887 987	102 625 791	100 290 449	100	-2,3
1.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	26 659 152	23 051 192	23 854 296	23,8	3,5
2.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	20 175 397	18 298 895	17 474 953	17,4	-4,5
3.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	887 521	7 592 121	6 073 631	6,1	-20
4.	304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	3 092 718	3 911 883	3 854 287	3,8	-1,5
5.	2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	1 608 870	1 840 999	2 536 503	2,5	37,8
6.	809	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	2 051 518	2 510 362	2 415 072	2,4	-3,8
7.	4703	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	2 365 930	2 573 012	2 395 684	2,4	-6,9
8.	7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	2 495 846	2 689 254	2 312 018	2,3	-14
9.	303	Balıklar (dondurulmuş)	1 556 057	2 057 850	1 934 626	1,9	-6
10.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	2 360 113	1 646 955	1 662 400	1,7	0,9
11.	2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm sırası	1 968 328	1 911 130	1 527 006	1,5	-20,1
12.	2825	Hidrazin ve hidroksilamin, bunların anorganik tuzları, organik bazlar, diğer metal oksitler, hidroksitler ve peroksitler	373 834	707 917	1 433 333	1,4	102,5
13.	2801	Flor, klor, brom ve iyot	606 287	1 104 663	1 327 894	1,3	20,2
14.	302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	853 077	1 056 543	1 145 253	1,1	8,4
15.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	958 974	862 938	1 014 459	1	17,6

Kaynak: Trademap

EK-2: Şili'nin İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			95 168 654	109 265 861	80 492 407	100	-26,3
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	7 528 577	15 174 810	7 219 195	9	-52,4
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	4 751 364	5 564 400	5 235 781	6,5	-5,9
3.	8703	Otomobiller	4 037 841	5 076 425	3 123 729	3,9	-38,5
4.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3 275 382	3 833 490	2 776 016	3,4	-27,6
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	3 444 192	4 297 306	2 681 468	3,3	-37,6
6.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 941 853	2 653 896	2 236 825	2,8	-15,7
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 329 608	1 315 839	1 432 700	1,8	8,9
8.	0201	Siğir eti (taze/soğutulmuş)	1 466 842	1 257 421	1 253 036	1,6	-0,3
9.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	1 702 236	3 019 125	1 192 940	1,5	-60,5
10.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	2 149 152	1 519 168	1 176 788	1,5	-22,5
11.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	839 068	896 044	960 475	1,2	7,2
12.	8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	1 079 771	1 277 908	943 289	1,2	-26,2
13.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	616 151	794 727	784 431	1	-1,3
14.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	808 367	813 490	778 814	1	-4,3
15.	8502	Jeneratörler	779 772	630 819	732 475	0,9	16,1

Kaynak: Trademap

EK-3: Şili'nin Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		92 887 987	102 625 791	100 290 449	100	-2,3
1.	Çin	34 575 311	38 915 397	37 663 275	37,6	-3,2
2.	ABD	15 774 702	15 586 384	16 415 049	16,4	5,3
3.	Japonya	7 076 757	7 759 382	6 859 771	6,8	-11,6
4.	G. Kore	4 747 483	6 147 435	6 158 775	6,1	0,2
5.	Brezilya	4 675 638	4 886 408	4 658 660	4,6	-4,7
6.	Peru	1 792 998	2 169 458	2 234 346	2,2	3
7.	Hollanda	1 505 738	2 696 076	1 800 406	1,8	-33,2
8.	Meksika	1 480 146	1 876 145	1 774 783	1,8	-5,4
9.	İspanya	1 737 828	1 531 344	1 557 525	1,6	1,7
10.	Kanada	1 264 745	1 419 328	1 500 535	1,5	5,7
11.	Hindistan	1 086 813	1 282 096	1 381 616	1,4	7,8
12.	Fransa	1 174 133	948 569	1 281 711	1,3	35,1
13.	Tayvan	1 946 776	1 567 165	1 261 767	1,3	-19,5
14.	Almanya	1 215 363	1 095 914	1 224 305	1,2	11,7
15.	Belçika	547 090	858 525	1 071 045	1,1	24,8
...
34.	Türkiye	234 129	160 810	177 602	0,2	10,4

Kaynak: Trademap-Şili verileri

EK-4: Şili'nin Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		95 168 654	109 265 861	80 492 407	100	-26,3
1.	Çin	26 373 652	25 227 038	17 956 508	22,3	-28,8
2.	ABD	18 772 446	26 109 024	16 282 825	20,2	-37,6
3.	Brezilya	8 165 599	10 983 004	8 824 683	11	-19,7
4.	Arjantin	5 565 503	6 495 845	5 672 216	7	-12,7
5.	Almanya	3 382 755	2 868 269	2 838 573	3,5	- 1
6.	Japonya	2 026 460	2 816 008	2 225 974	2,8	- 21
7.	İspanya	2 228 650	2 063 632	1 816 736	2,3	- 12
8.	Meksika	2 492 823	2 313 115	1 766 272	2,2	-23,6
9.	Peru	1 816 807	2 047 147	1 742 683	2,2	-14,9
10.	İtalya	1 526 464	1 582 187	1 443 289	1,8	-8,8
11.	Hindistan	1 331 594	1 506 268	1 315 092	1,6	-12,7
12.	G. Kore	1 700 531	1 814 988	1 302 463	1,6	-28,2
13.	Paraguay	1 061 468	1 224 745	1 269 156	1,6	3,6
14.	Fransa	1 245 140	1 388 158	1 197 593	1,5	-13,7
15.	Kolombiya	1 574 540	2 243 675	1 186 252	1,5	-47,1
...
27.	Türkiye	645 430	636 961	369 488	0,5	- 42

Kaynak: Trademap-Şili verileri

Ek-5: Türkiye'nin Şili'ye İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			627 361	511 252	304 621	100	-40,4
1.	3916	Plastikten monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller (enine kesitinin en geniş yeri > 1mm)	24 482	20 051	20 131	6,6	0,4
2.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	24 586	16 610	17 872	5,9	7,6
3.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	46 560	53 979	9 356	3,1	-82,7
4.	7214	İnşaat demiri	132 702	53 562	8 584	2,8	-84
5.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	20 428	16 333	8 242	2,7	-49,5
6.	1902	Makarnalar ve kuskus	1 652	751	8 127	2,7	982,2
7.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	10 443	9 982	7 965	2,6	-20,2
8.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	3 011	2 892	6 774	2,2	134,2
9.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	22 324	8 611	6 672	2,2	-22,5
10.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	3 024	6 432	6 550	2,2	1,8
11.	3214	Macunlar, reçineli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri	8 573	4 940	6 511	2,1	31,8
12.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	3 328	2 382	5 707	1,9	139,6
13.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	11 975	7 841	5 259	1,7	-32,9
14.	6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	2 976	3 915	5 245	1,7	34
15.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	443	2 686	5 085	1,7	89,3

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Şili'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			350 924	238 387	215 771	100	-9,5
1.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	47 344	53 610	57 843	26,8	7,9
2.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	14 180	27 821	45 875	21,3	64,9
3.	2834	Nitritler; nitratlar	12 728	8 523	22 534	10,4	164,4
4.	2825	Hidrazin ve hidroksilamin, bunların anorganik tuzları, organik bazlar, diğer metal oksitler, hidroksitler ve peroksitler	2 351	3 838	10 248	4,7	167
5.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	139 140	36 344	9 308	4,3	-74,4
6.	0813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	5 696	9 516	7 774	3,6	-18,3
7.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	9 406	7 153	7 266	3,4	1,6
8.	0102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	0	0	4 860	2,3	0
9.	4810	Bir veya iki yüzü kaolin (çin kili) veya diğer inorganik maddeler ile sıvanmış kağıt ve kartonlar	6 489	4 287	4 307	2	0,5
10.	2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	1 461	1 785	3 966	1,8	122,2
11.	1206	Ayçiçeği tohumu	975	1 357	3 258	1,5	140,1
12.	1605	Hazırlanmış/konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve diğer su omurgasızları	1 838	1 911	3 183	1,5	66,6
13.	1516	Diğer Bitkisel Yağlar	1 273	1 751	3 161	1,5	80,5
14.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	620	1 876	2 220	1	18,3
15.	0307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	289	1 691	1 951	0,9	15,4

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri